

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศภาคสงคราม (The Laws of War) นั้นเป็นกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกิดจากสนธิสัญญาหรือจารีตประเพณี เพื่อใช้ปกป้องและช่วยเหลือผู้ได้รับเคราะห์กรรมอันเกิดจากการพิพาทด้วยอาวุธ ด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม เพื่อจำกัดสิทธิของฝ่ายที่พิพาทกันในการใช้วิธีการสู้รบและปกป้องบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบกัน¹ ซึ่งเดิมทีเดียวในช่วงศตวรรษที่ 19 กฎเกณฑ์ทางด้านมนุษยธรรมของการทำสงครามแบบจารีตประเพณีระหว่างประเทศในการปฏิบัติต่อผู้ได้รับเคราะห์กรรมนั้น เป็นกฎเกณฑ์ทางด้านมนุษยธรรมที่มาจากจารีตประเพณี ในการนำมาใช้ก็เฉพาะแต่ในกรณีของการพิพาทด้วยอาวุธระหว่างประเทศ (International armed Conflict) ซึ่งหมายถึง การพิพาทด้วยอาวุธที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐหนึ่งกับอีกรัฐหนึ่ง หรือหลายรัฐต่อกันเท่านั้น แต่นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา การสู้รบภายในระหว่างกองกำลังทหาร หรือกลุ่มติดอาวุธภายในดินแดนของรัฐเดียวกัน อันเรียกว่าการพิพาทด้วยอาวุธ ไม่เป็นระหว่างประเทศ (Non - International armed Conflict) ได้เกิดขึ้นบ่อยมาก ทั่วทุกภูมิภาคของโลกก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิต และทำลายทรัพย์สิน มีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ทางด้านมนุษยธรรม ซึ่งผู้ได้รับเคราะห์กรรม และเสี่ยงภัยมากที่สุด คือ ประชาชนพลเรือนซึ่งมากกว่าในกรณีพิพาทด้วยอาวุธระหว่างประเทศเสียอีก ซึ่งกฎเกณฑ์ทางด้านมนุษยธรรมที่มีอยู่ เพื่อใช้ปกป้องและช่วยเหลือผู้ได้รับเคราะห์กรรม อันได้แก่

¹Mohammed Bedjaoui. "Humanitarian law at a time of failing national and International Consensus." In Modern Wars, London and New Jersey : Zed Books, Ltd, 1986), p. 8

อนุสัญญาเจนีวา ฉบับปี 1949 ว่าด้วยการปกป้องและช่วยเหลือผู้ได้รับเคราะห์กรรมทั้ง 4 ฉบับ* ก็เป็นการวางกฎเกณฑ์ เพื่อปกป้องและช่วยเหลือผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีการพิพาทด้วยอาวุธ ระหว่างประเทศเสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนกฎเกณฑ์ที่ใช้ปกป้องช่วยเหลือ ผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีของการพิพาทด้วยอาวุธ ซึ่งไม่เป็นระหว่างประเทศ ก็มีเพียงแต่กฎเกณฑ์ที่เป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานอย่างต่ำทางด้านมนุษยธรรม ซึ่งบัญญัติไว้เป็นการทั่วไป โดยย่อและรวบรัดใน มาตรา 3 รวม ของอนุสัญญาเจนีวา 1949 ทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งบัญญัติถึงกรณีการพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นภายในดินแดนของอำครภาคี ซึ่งแต่ละฝ่ายที่พิพาทกัน จำต้องผูกพันเป็นอย่างต่ำ แก่บุคคลผู้ไม่มีส่วนร่วมในการสู้รบ รวมทั้งผู้สังกัดในกองทัพ ซึ่งได้วางอาวุธแล้ว และผู้ซึ่งถูกกันออกจากการต่อสู้ เพราะ ป่วยไข้ บาดเจ็บ ถูกกักขัง จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมในทุกสถานการณ์ โดยปราศจากความแตกต่าง อันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ฯลฯ โดยมีการห้ามเป็นอย่างต่ำ มิให้ละเมิดต่อชีวิต ร่างกาย การทรมาน ตัดทอน อวัยวะทำให้พิการ จับตัวไปเป็นประกัน ทำลายเกียรติยศแห่งบุคคล ห้ามการลงโทษโดยปราศจากคำพิพากษา โดยศาลปกติ โดยให้องค์การทางด้านมนุษยธรรม ซึ่งไม่ลำเอียงแก่ฝ่ายใดให้บริการให้การช่วยเหลือผู้ได้รับเคราะห์กรรมดังกล่าว ซึ่งบทบัญญัติของมาตรา 3 รวม ของอนุสัญญาเจนีวา 1949 นี้ แม้จะถือว่าเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนา กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่ได้นำกฎเกณฑ์ทางด้านมนุษยธรรม ที่เป็นเพียงพื้นฐานอย่างต่ำเท่านั้น มาใช้กับกรณีของการพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศภายใน ดินแดนของรัฐ แต่มาตรา 3 รวมของอนุสัญญาเจนีวา 1949 นี้ ก็มีปัญหาในการนำมาใช้ใน

* หมายถึง อนุสัญญาต่าง ๆ ดังนี้

1. อนุสัญญาเจนีวา เพื่อให้ผู้บาดเจ็บและป่วยในกองทัพ ในสนามรบมีสภาวะดีขึ้น ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492 หรืออนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 1
2. อนุสัญญาเจนีวา เพื่อให้ผู้สังกัดในกองทัพขณะอยู่ในทะเล ซึ่งบาดเจ็บ ป่วยไข้ และเรือต้องอัปปาง มีสภาวะดีขึ้น ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492
3. อนุสัญญาเจนีวา เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492
4. อนุสัญญาเจนีวา เกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลพลเรือน ในเวลาสงคราม ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2492.

ทางปฏิบัติเป็นอันมาก โดยรัฐทั้งหลายพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการนำมาใช้ ซึ่งมาตรานี้ โดยอ้างว่า การพิพาทที่เกิดขึ้น ไม่ตกอยู่ในขอบเขตหรือระดับที่จะนำมาตรา 3 รวมมาใช้ เนื่องจากกฎเกณฑ์ดังกล่าวที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 รวม นั้น ได้บัญญัติไว้เป็นการทั่วไป ยังไม่เพียงพอ และมีความบกพร่องหลายประการ คือ

1. มาตรา 3 รวม ไม่ได้ให้คำนิยามถึงการพิพาทด้วยอาวุธ โดยใช้คำว่า "การพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ" จึงก่อให้เกิดปัญหาว่าอะไร คือเงื่อนไขอย่างต่ำ ที่จำเป็น และเพียงพอที่จะทำให้นับว่า การพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ มีอยู่ภายในดินแดนของ อัครภาคี ซึ่งอัครภาคี มีความผูกพันที่จะต้องนำกฎเกณฑ์พื้นฐานอย่างต่ำ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 3 รวมมาใช้ และจะแยกความแตกต่างของการพิพาทด้วยอาวุธ เช่นว่า ออกจากความรุนแรงมีน้อยกว่า ซึ่งไม่ถึงระดับดังกล่าวได้อย่างไร ซึ่งอัครภาคีส่วนใหญ่ ยังมีดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการตีความถึงการพิพาทด้วยอาวุธในทางปฏิบัติ รัฐมักจะไม่ค่อยนำมาตรา 3 รวมมาใช้ แม้ว่ารัฐนั้นจะเป็นภาคีของอนุสัญญา ค.ศ. 1949 ก็ตาม โดยอ้างว่าสถานการณ์ไม่ตกอยู่ในความรุนแรงถึงระดับที่จะนำมาตรา 3 รวมมาใช้ ทั้ง ๆ ที่ตามข้อเท็จจริงแล้ว สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ตกอยู่ในความรุนแรงถึงระดับที่รัฐนั้นมีความผูกพันที่จะต้องนำมาตรา 3 รวมมาใช้ ทั้งนี้เนื่องจากอัครภาคีกลัวว่าการนำมาตรา 3 รวมมาใช้ จะเป็นอันตรายต่ออธิปไตยของรัฐนั้น จึงทำให้มีการนำ มาตรา 3 รวมมาใช้ ในทางปฏิบัติ เพื่อปกป้องผู้ได้รับเคราะห์กรรมน้อยมาก

2. มาตรา 3 รวมของอนุสัญญาเจนีวา 1949 ประสงค์ที่จะกำหนดหน้าที่ระหว่างประเทศแก่ "ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่าย" ที่จะต้องผูกพันในการนำบทบัญญัติมาตรา 3 รวมมาใช้ ซึ่งความผูกพันตามหน้าที่ของอัครภาคี ซึ่งการพิพาทด้วยอาวุธได้เกิดขึ้นในดินแดนของรัฐบาลที่ได้รับการสถาปนาขึ้น ในฐานะที่เป็นภาคี ของอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ที่จะต้องนำมาตรา 3 รวมมาใช้ ไม่มีปัญหาแต่ประการใด แต่กบฏ (Insurgent) มีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรา 3 รวม ซึ่งตนไม่ได้ลงนามได้หรือไม่

3. มาตรา 3 รวม เพียงแต่วางกฎเกณฑ์ที่เป็นพื้นฐานอย่างต่ำ ภาษาที่ใช้มีลักษณะเป็นการทั่วไป โดยใช้คำที่รวบรัดและย่อมาก โดยใช้คำว่า "บุคคลผู้ซึ่งไม่มีส่วนร่วมในการสู้รบ" ว่าต้องได้รับการปกป้องเป็นอย่างต่ำ แต่ไม่มีการระบุกฎเกณฑ์การปกป้องประชาชน พลเรือน และพลเรือนมักจะเป็นผู้ได้รับเคราะห์กรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพราะว่าพลเรือนมักจะถูกใช้เป็นที่กำลัง โดยฝ่ายกบฏ

เนื่องจากความไม่เพียงพอของการปกป้องผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีพิพาท ด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ ดังกล่าวของมาตรา 3 รวม ต่อมาจึงได้มีการพัฒนา โดยได้นำพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา 1949 ฉบับที่ 2 ปี 1977 ว่าด้วยการปกป้องผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีการพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศมาใช้ ซึ่งเป็นพิธีสารที่เสริมและเพิ่มเติมพัฒนามาตรา 3 รวม ขยายความมาตรา 3 รวม และมีโครงสร้างอย่างเดียวกับมาตรา 3 รวมมาใช้ ไม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่มีอยู่ของการนำมาตรา 3 รวมมาใช้แต่อย่างใด โดยพิธีสารนำมาใช้ ในกรณีการพิพาทในบางระดับของความรุนแรง กล่าวคือ พิธีสารฉบับที่ 2 ปี 1977 นำมาใช้เฉพาะกับ "การพิพาทด้วยอาวุธที่เกิดขึ้นภายในดินแดนของภาคีสมาชิก ระหว่างกองทัพของตน กับกองทัพของฝ่ายที่แตกแยกหรือกับกลุ่มอื่นที่ติดอาวุธ โดยมีระบบและอยู่ภายใต้อำนาจการบังคับบัญชาที่รับผิดชอบ และสามารถควบคุมส่วนหนึ่งของดินแดนของประเทศนั้น ถึงขนาดที่ทำให้กลุ่มติดอาวุธเหล่านั้น สามารถดำเนินการปฏิบัติการทางการทหารที่คงอยู่ และร่วมกัน โดยไม่ใช้กับสถานการณ์ความยุ่งยากภายใน และความตึงเครียดภายใน" โดยพิธีสารได้ขยายการปฏิบัติการมนุษยธรรม ในการปกป้องขั้นพื้นฐานแก่ผู้ได้รับเคราะห์กรรมให้กว้างขวางขึ้น โดยห้ามการละเมิดต่อชีวิต ทรมาณ จับตัวไปเป็นประกัน กระทบการก่อการร้าย และมีรายละเอียดเกี่ยวกับการปกป้องเด็ก ขยายการปกป้องไปยังประชาชนพลเรือน, บุคลากรทางแพทย์, ศาสนา และสัญลักษณ์กาชาด

แต่อย่างไรก็ตาม พิธีสารฉบับที่ 2 ปี 1977 นี้ ก็มีปัญหาในการนำมาใช้รุนแรงกว่ามาตรา 3 รวมเสียอีก เนื่องจากคำนิยามของคำว่า การพิพาทด้วยอาวุธที่นำมาใช้กับพิธีสาร จำกัดเฉพาะการพิพาทด้วยอาวุธ ในระดับที่สูงหรือรุนแรง ต่อเมื่อกองกำลังติดอาวุธฝ่ายตรงข้าม สามารถควบคุมดินแดนได้อย่างถาวร จึงจะนำพิธีสารมาใช้ได้ จึงทำให้รูปแบบของการพิพาทด้วยอาวุธที่มีความรุนแรง ต่ำกว่านี้ และการสู้รบแบบกองโจรที่มีรูปแบบการเคลื่อนที่ อันเป็นการพิพาทด้วยอาวุธที่เกิดขึ้นบ่อยมากในปัจจุบันนี้ ไม่ตกอยู่ภายใต้ขอบเขตของพิธีสารฉบับที่ 2 ปี 1977 ที่จะนำมาบังคับใช้ อีกทั้งรัฐทั้งหลายไม่ค่อยจะยอมรับพิธีสารฉบับที่ 2 นี้ ผลที่ตามมาคือ จำนวนของรัฐที่ให้สัตยาบันพิธีสารฉบับที่ 2 นี้น้อยมาก รวมทั้งไทยเองก็ยังไม่ลงนามให้สัตยาบันพิธีสาร ฉบับที่ 2 นี้ เนื่องจากรัฐทั้งหลาย กล่าวว่าการยอมรับพิธีสาร โดยการให้สัตยาบันจะเป็นอันตรายต่ออธิปไตย และความมั่นคงของรัฐ และเป็นการถูกจำกัดสิทธิ ในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในการปราบปรามกบฏ และกล่าวว่าจะถูกคุกคามแทรกแซงจากต่างชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ได้วางพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด และประวัติความเป็นมาของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และประวัติการนำกฎหมายระหว่างประเทศมาใช้เพื่อปกป้อง ผู้ได้รับเคราะห์กรรมในกรณีการพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ โดยวิเคราะห์ถึงสาเหตุความพยายาม และความจำเป็นที่จะต้องนำกฎหมายระหว่างประเทศ มาใช้ปกป้องผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในการพิพาทด้วยอาวุธอันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ อันได้แก่มาตรา 3 รวม ของอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งเป็นกฎหมายพื้นฐานที่วางไว้ โดยย่อและรวบรัด และมีความบกพร่องในการนำมาใช้ในทางปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเนื้อหาของมาตรา 3 รวมดังกล่าว โดยการนำพิธีสาร ฉบับที่ 2 ปี 1977 เพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา 1949 เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยในกรณีพิพาทด้วยอาวุธมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ และประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันยังไม่เป็นภาคีพิธีสาร ฉบับที่ 2 จึงผูกพันแต่เฉพาะบทบัญญัติของพิธีสารในส่วนที่ถือว่าเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

เมื่อได้วางพื้นฐานทางด้านความเป็นมาของกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว จากนั้นวิทยานิพนธ์นี้จะศึกษา วิเคราะห์ตัวอย่างเฉพาะกรณี (Case Studies) ของการนำกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ มาประยุกต์ใช้ เพื่อปกป้องผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในสถานการณ์ของประเทศไทย และฟิลิปปินส์ เหตุผลที่เลือกวิเคราะห์ศึกษาประเทศไทย และฟิลิปปินส์ เพราะต้องการศึกษาการประยุกต์ใช้กฎหมายมนุษยธรรมในกรณีพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งเป็นสิ่งใกล้ตัวเรา โดยทั้งไทยและฟิลิปปินส์ได้เป็นภาคีของอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 แล้ว โดยเปรียบเทียบให้เห็นถึงการนำกฎหมายมนุษยธรรม มาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติระหว่าง 2 ประเทศนี้ เพราะฟิลิปปินส์ได้ลงนามให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีพิธีสารฉบับที่ 2 แล้ว แต่ไทยยังไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารดังกล่าว ในทางปฏิบัติไทยได้นำกฎหมายมนุษยธรรมมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ เพียงใดโดยในไทย จะได้วิเคราะห์สถานการณ์ กรณีชบวนการโจรก่อการร้ายภาคใต้ (ชก.) ซึ่งได้ดำเนินการสู้รบแบบกองโจร กับกองกำลังทหาร และตำรวจของรัฐบาลไทย เพื่อแบ่งแยกดินแดน โดยจะวิเคราะห์ถึงกฎหมาย และนโยบายของรัฐบาลไทย ในการปฏิบัติต่อชบวนการโจรก่อการร้าย เพื่อแบ่งแยกดินแดนดังกล่าว ประวัติความเป็นมาของโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนกลุ่มต่าง ๆ ความสัมพันธ์กับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ในการที่รัฐบาลไทยปฏิบัติต่อขบวนการดังกล่าว บัญหาว่าไทยควรเข้าเป็นภาคีพิธีสารฉบับที่ 2 หรือไม่ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น ส่วนฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาเจนีวา 1949 และพิธีสารฉบับที่ 2 แล้ว และในทางปฏิบัติฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความผูกพันตามอนุสัญญาดังกล่าว ได้นำกฎหมายที่ทางด้านมนุษยธรรมมาใช้เพียงใด โดยจะศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่ถือว่าเป็นการพิพาทด้วยอาวุธ ไม่เป็นระหว่างประเทศในฟิลิปปินส์ ได้แก่ กรณีพิพาทด้วยอาวุธระหว่างกองกำลังทหารของฝ่ายรัฐบาลฟิลิปปินส์ กับกองกำลังแนวร่วมกองทัพประชาชนใหม่ (New People's army) ซึ่งเป็นการสู้รบแบบกองโจรของกองกำลังติดอาวุธที่ได้จัดเป็นองค์กรอย่างดี แต่ไม่สามารถปลดปล่อยดินแดนได้อย่างถาวร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อล้มล้างการปกครองของฟิลิปปินส์ กรณีดังกล่าว ถือว่าตกอยู่ในระดับของการพิพาทด้วยอาวุธ ในอันที่จะต้องนำกฎหมายของมาตรา 3 รวมมาใช้ และปรากฏว่าข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติของสถานการณ์นี้ ได้มีการละเมิดกฎหมายที่ทางด้านมนุษยธรรม อย่างมากต่อชีวิต จับกุมพลเรือนผู้ถูกสงสัยกระทำการทารุณ และดำเนินคดีอย่างรวบรัด ส่วนอีกกรณีหนึ่ง ได้แก่ สถานการณ์ซึ่งกองกำลังทหารของรัฐบาลฟิลิปปินส์ เข้าปราบปรามขบวนการแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติโมโร (Moro National Liberation Front) ซึ่งทำการสู้รบแบบกองโจร มีการจัดเป็นองค์กร มีการบังคับบัญชา และเป็นองค์กรแนวร่วมแบบหลวม ๆ ไม่สามารถควบคุมพื้นที่ได้อย่างถาวร ขบวนการนี้มีเป้าหมายเพื่อปกครองตนเองเป็นอิสระ กรณีดังกล่าวจึงตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ของ "การพิพาทด้วยอาวุธ" เช่นกัน และปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรม โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ใช้กองกำลังทหารทำลายทั้งทหาร และพลเรือนอย่างหนัก ทำให้พลเรือนสูญเสียชีวิตจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวมุสลิม ซึ่งเป็นผู้หญิง เด็กและคนชรา ก็ถูกสังหารเช่นกัน บ้าน มีสิ่งปลูกสร้างทำลาย ทำให้ต้องมีการอพยพพลเรือนออกจากถิ่นฐานของตน เป็นเหตุให้ออดอาหาร และป่วยไข้ อันเป็นการละเมิดกฎหมายที่ทางด้านมนุษยธรรมเป็นอย่างมาก และรัฐบาลฟิลิปปินส์ไม่ยอมรับที่จะนำมาตรา 3 รวมมาใช้ในสถานการณ์ดังกล่าว โดยไม่ยอมรับว่าสถานการณ์ตกอยู่ภายใต้การพิพาทด้วยอาวุธ โดยงานวิจัยนี้จะดำเนินการวิเคราะห์ ถึงกฎหมายและนโยบายของรัฐบาลฟิลิปปินส์ ในการปฏิบัติต่อฝ่ายที่ต่อต้านทั้งสองขบวนการดังกล่าว ความเป็นมาของกฎหมายทั้งสองกลุ่มดังกล่าว ข้อเท็จจริงของการละเมิดกฎหมายที่ทางด้านมนุษยธรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ดังกล่าว ความสัมพันธ์กับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ในการที่รัฐบาลฟิลิปปินส์ปฏิบัติต่อฝ่ายที่ต่อต้านทั้ง 2 ดังกล่าว ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหา

สมมติฐานในการวิจัย

งานวิจัยนี้มีสมมติฐานว่าการนำกฎหมายมนุษยธรรมมาใช้เพื่อปกป้อง และช่วยเหลือ ผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีการพิพาทด้วยอาวุธ อันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ ยังไม่ สมบูรณ์ มีข้อบกพร่อง ยังไม่เพียงพอ และน่าจะพัฒนากฎเกณฑ์ตามหลักการพื้นฐานกาชาดทาง กฎหมายมนุษยธรรม ระหว่างประเทศ ในข้อพิพาทอันใช้อาวุธต่าง ๆ ปี ค.ศ. 1978 (1978 Red Cross Fundamental Rules of International Humanitarian Law Applicable in Armed conflict) อันเป็นหลักการที่คณะกรรมการกาชาด ระหว่าง ประเทศได้ประมวลขึ้นจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังระบุไว้ในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949, อนุสัญญา กรุงเฮก และพิธีสาร ค.ศ. 1977 ตลอดจนหลักกฎหมายจารีตประเพณี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ เป็นแนวปฏิบัติสำหรับ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปฏิบัติในลักษณะมนุษยธรรม เบื้องต้น ต่อบุคคลที่ก้นออกจากการสู้รบ (Hors de Combat) กล่าวคือผู้ซึ่งยอมจำนน ซึ่งไม่รู้สึกลัว หรือผู้ที่ไร้ความสามารถอันเนื่องมาจากการบาดเจ็บ ป่วยไข้ ในลักษณะที่ไม่สามารถป้องกัน ตนเองได้ โดยห้ามมิให้ฆ่าทำร้ายร่างกาย ทรมาณ รวบรวม และจัดการ ในการดูแลทาง การแพทย์ต่อผู้ซึ่งบาดเจ็บและป่วยไข้ เคารพในชีวิตร่างกายและเกียรติยศของผู้ถูกจับได้โดย ไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะที่รุนแรง เพื่อเป็นการแก้แค้น การให้ประกันในเรื่องหลักพื้นฐาน กระบวนการยุติธรรม

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้จะดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเอกสาร อันประกอบด้วย เอกสารขั้นต้น เช่น สนธิสัญญา อนุสัญญา พิธีสาร ตลอดจนพระราชบัญญัติต่าง ๆ เป็นต้น และเอกสารชั้นรอง ได้แก่ หนังสืออ้างอิง วารสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

เนื่องจากในประเทศไทย ยังมีผู้สนใจกฎหมายมนุษยธรรม ระหว่างประเทศน้อยมาก การวิจัยศึกษากฎหมายมนุษยธรรม จึงมีประโยชน์คือ

1. ทำให้ทราบประวัติความเป็นมาของการนำกฎหมายมนุษยธรรม มาใช้ปกป้อง ผู้ได้รับเคราะห์กรรม ในกรณีการพิพาทด้วยอาวุธอันมีลักษณะไม่เป็นระหว่างประเทศ เกี่ยวกับ แนวคิด กฎหมาย หลักเกณฑ์เนื้อหา และการพัฒนาการของกฎหมายดังกล่าว

2. ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในทางทฤษฎีกับการนำกฎเกณฑ์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ ในทางปฏิบัติว่ากฎเกณฑ์ที่มีอยู่ สามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติได้จริงหรือไม่เพียงใด และเพราะเหตุใด

3. ทำให้ทราบว่ากฎเกณฑ์พื้นฐานทางด้านมนุษยธรรม ที่มีอยู่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายที่ต่อต้าน เนื่องจากกฎเกณฑ์พื้นฐานดังกล่าวเป็นเรื่องทางด้านมนุษยธรรมล้วน ๆ การนำกฎเกณฑ์ดังกล่าว มาใช้ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่อธิปไตยของรัฐแต่อย่างใด

4. ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำกฎหมายมนุษยธรรมมาใช้ เช่น ฝ่ายทหารและกระทรวงต่างประเทศ หรือส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาว่า กฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมหรือไม่สมควรปรับปรุง แก้ไขหรือไม่เพียงใด

5. การวิเคราะห์ถึงการนำกฎหมายมนุษยธรรมมาประยุกต์ใช้ ทั้งในไทยและฟิลิปปินส์ จะเป็นแนวทางในการยกระดับ และพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมในภูมิภาค ASEAN นี้

6. เป็นแนวบรรทัดฐานการศึกษากฎหมายมนุษยธรรม ระหว่างประเทศ ของนิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป